

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
2. เพื่อนำเสนอโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่เป็นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้งหมด จำนวน 258 คน และประชากรที่เป็นศึกษานิเทศก์ทั้งหมดจำนวน 30 คนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง รวมเป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 288 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ

2.1 แบบสอบถามสำหรับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ ซึ่งมีทั้งให้เลือกคำตอบเดียวและเลือกได้หลายคำตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

2.2 แบบสอบถามสำหรับศึกษานิเทศก์ มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ ซึ่งมีทั้งให้เลือกคำตอบเดียวและเลือกได้หลายคำตอบ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2528 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2528 รวมเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 42 วัน โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามศึกษา

นี้เทศก้วยตนเอง ส่วนแบบสอบถามครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ผู้วิจัยนำไปขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ของแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอให้ดำเนินการแจกจ่ายและเก็บแบบสอบถามคืน หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงไปติดคามเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน 242 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.80 และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ของศึกษานิเทศก์ 30 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 รวมเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับคืนมาทั้งสิ้น 272 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.44 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ก. สถานภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีจำนวนเพศหญิง (ร้อยละ 54.13) สูงกว่าเพศชายเล็กน้อย (ร้อยละ 45.87) มีอายุอยู่ในระหว่าง 2 ช่วง จำนวนใกล้เคียงกันคืออยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี (ร้อยละ 48.35) และช่วงอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 48.76) ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 70.25) มีประสบการณ์ทางการสอนอยู่ในช่วง 1-10 ปี (ร้อยละ 56.61) มีหน้าที่เป็นครูประจำชั้นและทองสอนประจำบางกลุ่มประสบการณ์ (ร้อยละ 51.24) โดยมีจำนวนคาบที่ทองสอนสูงสุดตั้งแต่ 71 คาบขึ้นไป (ร้อยละ 35.66) รองลงไปคือ มีจำนวนคาบที่ทองสอนระหว่าง 51-60 คาบ (ร้อยละ 30.74) ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาเพื่อเสริมความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ (ร้อยละ 79.75) ซึ่งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่เคยเข้าอบรมหรือสัมมนาแล้วนี้ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าได้รับประโยชน์จากการอบรมหรือสัมมนาอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 57.00)

ข. สถานภาพของศึกษานิเทศก์ สรุปได้ดังนี้

ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่เป็นศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ (ร้อยละ 63.33) เป็นเพศชาย (ร้อยละ 60.00) มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 40.00) มีอายุอยู่ในระหว่าง 31-40 ปี เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.00) มีคุณวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 93.33) ในด้านประสบการณ์ในตำแหน่งนั้น ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในตำแหน่งศึกษานิเทศก์อยู่ในช่วง 1 - 5 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 46.67)

ตอนที่ 2 สมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สามารถประมวลได้ ดังนี้

1. การจักระดับและลำดับสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยส่วนรวม พบว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อจักรลำดับสมรรถภาพจากสูงสุดไปหาค่าสุกปรากฏว่าสมรรถภาพทางด้านการปฏิบัติการสอนอยู่ในลำดับที่ 1 และสมรรถภาพทางคํานงงานวิชาการอยู่ในลำดับที่ 3

2. การจักระดับและลำดับสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งจำแนกตามเพศ พบว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้งชายและหญิงมีสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อจักรลำดับสมรรถภาพจากสูงสุดไปหาค่าสุกปรากฏว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนชายมีสมรรถภาพทางคํานงงานปฏิบัติการสอนอยู่ในลำดับที่ 1

ส่วนครูวิชาการโรงเรียนหญิงมีสมรรถภาพทางคํานงงานเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในลำดับที่ 1 แต่ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนชายและหญิงมีสมรรถภาพทางคํานงงานวิชาการอยู่ในลำดับที่ 3

3. การจักระดับและลำดับสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งจำแนกตามอายุ พบว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้งสามกลุ่มอายุคือ อายุระหว่าง 21-30 ปี 31-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไปคํานงมีสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เมื่อจักรลำดับสมรรถภาพจากสูงสุดไปหาค่าสุกปรากฏว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้งสามกลุ่มอายุมีสมรรถภาพทางคํานงงานปฏิบัติการสอนอยู่ในลำดับที่ 1 และมีสมรรถภาพทางคํานงงานวิชาการอยู่ในลำดับที่ 3

4. การจักระดับและลำดับสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งจำแนกตามคุณวุฒิทางการศึกษา พบว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้งที่มีคุณวุฒิระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าคํานงมีสมรรถภาพอยู่ในระดับ

ปานกลางทุกด้าน ซึ่งเมื่อจัดลำดับสมรรถภาพจากสูงสุดไปหาค่าสุด ปรากฏว่าครูวิชาการ กลุ่มโรงเรียนทั้งสองกลุ่มต่างก็มีสมรรถภาพทางด้านการปฏิบัติการสอนอยู่ในลำดับที่ 1 และมีสมรรถภาพทางคํานงงานวิชาการอยู่ในลำดับที่ 3

5. การจําะระดับและลำดับสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนซึ่งจําแนกตามประสบการณ์ทางการสอน พบว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ประสบการณ์คือ มีประสบการณ์ทางการสอน 1-10 ปี 11-20 ปี และตั้งแต่ 21 ปี ขึ้นไป มีสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อจัดลำดับสมรรถภาพจากสูงสุดไปหาค่าสุดปรากฏว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้งสามกลุ่มประสบการณ์ต่างมีสมรรถภาพทางด้านการปฏิบัติการสอนอยู่ในลำดับที่ 1 และมีสมรรถภาพทางคํานงงานวิชาการอยู่ในลำดับที่ 3

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน คือ สมรรถภาพทางด้านการปฏิบัติการสอน สมรรถภาพทางคํานงงานวิชาการและสมรรถภาพทางด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้งโดยส่วนรวมและเมื่อจําแนกตามเพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทางการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจัดลำดับสมรรถภาพจากสูงสุดไปหาค่าสุดแล้ว ปรากฏว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่ทั้งโดยส่วนรวมและเมื่อจําแนกตามเพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ทางการสอนมีสมรรถภาพทางด้านการปฏิบัติการสอนอยู่ในลำดับที่ 1 ยกเว้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนหญิงซึ่งมีสมรรถภาพทางด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในลำดับที่ 1 และมีสมรรถภาพทางคํานงงานวิชาการอยู่ในลำดับที่ 3

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความสำคัญและจําเป็นต่อการช่วยเหลืองานวิชาการภายในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนมาก (ร้อยละ 83.33) แต่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 53.33) ทั้งนี้เนื่องมาจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาคํานงความรู้ความสามารถ จึงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 56.25 โกยมี

สาเหตุมาจากการที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการอบรมเพื่อเสริมความรู้ ความสามารถอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 50.00) ส่วนปัญหาและอุปสรรคด้านอื่น ๆ ที่ผลการปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้น ศึกษาวิเคราะห์ส่วนใหญ่เห็นว่ามาจาก ปัญหาและอุปสรรคหลายประการ คือ

1. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีงานสอนและงานประจำอื่น ๆ มาก จึงไม่มีเวลาทำหน้าที่เพียงพอ (ร้อยละ 80.00)
2. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการเสริมแรงและให้กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่เท่าที่ควร (ร้อยละ 73.33)
3. ผู้บริหารระดับโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือสนับสนุนการปฏิบัติงานเท่าที่ควร (ร้อยละ 70)
4. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการสนใจ นิเทศ และติดตามผลการปฏิบัติงานจากหน่วยงานระดับอำเภอและจังหวัดเท่าที่ควร (ร้อยละ 66.67)
5. ขาดงบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ (ร้อยละ 60.00)

สำหรับในด้านการดำเนินการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ศึกษาวิเคราะห์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าทางหน่วยงานได้ช่วยเสริมความรู้ความสามารถให้แก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนด้วยการให้ค่าปรึกษาแนะนำมากที่สุด (ร้อยละ 66.67) ซึ่งในการจัดดำเนินการพัฒนานั้นมีปัญหาค่างบประมาณ (ร้อยละ 86.67) และเห็นว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถภาพเท่าที่ผ่านมานั้นยังไม่เพียงพอ (ร้อยละ 96.67) จึงเห็นว่าการจัดโปรแกรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้นเป็นสิ่งเหมาะสมมาก (ร้อยละ 90.00) โดยจะได้รับประโยชน์จากการจัดโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนหลายประการคือ

1. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติหน้าที่ได้ (ร้อยละ 86.67)
2. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะได้รับการพัฒนาที่ตรงกับความต้องการของตนเองและหน่วยงาน (ร้อยละ 80.00)
3. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 76.67) สามารถเฉพาะ (ร้อยละ 61.39) โดยได้รับงบประมาณจากเงินงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (ร้อยละ 94.49)

4. การเรียนการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่มจะได้รับการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น (ร้อยละ 60.00)

นอกจากนี้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่านอกเหนือจากการนำเสนอโปรแกรมแล้ว เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนควรจะได้ดำเนินการอื่น ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. เน้นให้ผู้บริหารระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ครูผู้สอน และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทและหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน (ร้อยละ 83.33)
2. หน่วยงานระดับจังหวัดและอำเภอควรให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างจริงจัง (ร้อยละ 83.33)
3. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างจริงจัง (ร้อยละ 73.33)
4. การกำหนดบทบาทและหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (ร้อยละ 66.67)
5. การเสริมแรง เช่นการให้รางวัล การยกย่องชมเชย ฯลฯ แก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.33

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. ลักษณะของหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบ ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรเป็นหน่วยรับผิดชอบการดำเนินการพัฒนา (ร้อยละ 52.21) มีศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอเป็นผู้ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรม (ร้อยละ 81.62) รองลงไปคือ ศึกษานิเทศก์จังหวัด (ร้อยละ 65.44) ส่วนในค่านววิทยากรนั้นมีความคิดเห็นควรมาจากศึกษานิเทศก์จังหวัดมากที่สุด (ร้อยละ 80.15) รองลงไปคือ ศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ (ร้อยละ 73.53) และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะ (ร้อยละ 61.39) โดยได้รับงบประมาณจากเงินงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (ร้อยละ 94.49)

2. ลักษณะการดำเนินงาน ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ควรเป็นโปรแกรมแบบต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา (ร้อยละ 62.32) ในด้านการจัด กิจกรรมพัฒนานั้นเห็นว่าควรจะจัดในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการมากที่สุด (ร้อยละ 65.44) รองลงไปที่การไปศึกษาดูงาน (ร้อยละ 64.34) ซึ่งเห็นว่าควรจัดในช่วง ปีกภาคเรียนระยะเวลาประมาณ 1-5 วันมากที่สุด (ร้อยละ 45.59) รองลงไปที่ จัด ความจำเป็นและความเหมาะสม (38.24) โดยจัดกิจกรรมร่วมกันทั้งจังหวัด (ร้อยละ 59.56)

3. การติดตามและประเมินผล ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถภาพ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นเรื่องจำเป็นมาก (ร้อยละ 80.80) ซึ่งควรติดตามและ ประเมินผลการพัฒนาสมรรถภาพด้วยการตรวจและประเมินผลการปฏิบัติงานของครู วิชาการกลุ่มโรงเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 67.65) รองลงไปที่ การประเมินผล การปฏิบัติงานในขณะที่ทำกิจกรรม (ร้อยละ 64.33) โดยมีความเห็นว่าผู้ดำเนินการ จัดการ เป็นผู้ติดตามและประเมินผลการพัฒนามากที่สุด (ร้อยละ 51.47) รองลง ไป คือ ศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ (ร้อยละ 50.37)

4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และศึกษานิเทศก์มีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาสมรรถภาพ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีหลายประการ คือปัญหาเรื่อง การไม่เห็นความสำคัญในการ พัฒนาสมรรถภาพของตัวครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเอง (ร้อยละ 69.85) ปัญหาเรื่อง การสนับสนุนค่านงบประมาณ (ร้อยละ 65.44) และปัญหาเรื่อง การสนับสนุนจากผู้บริหาร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน (ร้อยละ 60.37)

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ได้แสดงความคิดเห็นและข้อ เสนอแนะเกี่ยวกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและการพัฒนาสมรรถภาพไว้พอสมควร ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่จะตรงกับผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วในตอนต้น มีความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจพอสรุปได้ดังนี้

ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนบางส่วนได้เสนอแนะไว้ว่าในการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้นควรจะได้เน้นทักษะและวิธีการที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้เพราะการอบรมที่ผ่านมาเน้นแค่หลักการ ควรจะได้มีการสัมมนาและอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ เทคนิค ปัญหาและอุปสรรคตลอดจนแนวทางการแก้ไขในการปฏิบัติงานระหว่างครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ ควรจะได้คัดสรรบุคลากร ในการดำเนินงานและวิทยากรที่มีคุณภาพสำหรับการทำงาน นอกจากนั้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังได้เสนอแนะว่าควรจะได้มีการปรับปรุง เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติ บทบาทและหน้าที่ ระบบและเกณฑ์การคัดเลือก และรูปแบบการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้ชัดเจนและเหมาะสมมากขึ้น และควรจะได้ให้ความสำคัญและอิสระทางการดำเนินงานวิชาการแก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนพอสมควร

ศึกษานิเทศก์บางส่วนได้เสนอแนะว่าเนื่องจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จึงควรจัดให้มีการอบรมแก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนใหม่ก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนั้นยังได้เสนอวิธีการคัดเลือกครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนว่าควรมีคณะกรรมการคัดเลือกโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกันทุกกลุ่มโรงเรียนทั้งจังหวัด เพื่อให้ได้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้แยกอภิปรายออกเป็น 5 ส่วนดังนี้ คือ

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรที่เป็นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีจำนวนเพศหญิงสูงกว่าเพศชายเล็กน้อย ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี และช่วง 31-40 ปี มีคุณวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ทางการสอนอยู่ในช่วง 1-30 ปี มีหน้าที่เป็นครูประจำชั้นและต้องสอนประจำบางกลุ่มประสบการณ์โดยสอนสูงสุดตั้งแต่ 71 คาบขึ้นไป รองลงไปคือต้องสอนระหว่าง 51-60 คาบ จึงนับว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีวัย คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทางการสอนเหมาะกับการทำงานเป็นอย่างยิ่ง ส่วนในค่าน้ำหนักที่รับผิดชอบและเวลาที่ต้องทำการสอนนั้นแสดงว่าครู

วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีงานรับฝึกชอบมากพอสมควร จากผลการวิจัยครั้งนี้ จากผลการวิจัยของ จรุง จัยโชค (2527: 126) และจากผลสรุปการสัมมนาครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร (ม.ป.ป.: อักษรย่อ) จึงพบว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่มีภาระและหน้าที่ประจำมากจนไม่มีเวลาปฏิบัติหน้าที่วิชาการกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาเพื่อเสริมความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่เข้าร่วมประชุมหรือสัมมนานี้ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าได้รับประโยชน์จากการอบรมหรือสัมมนาอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนประชากรที่เป็นศึกษานิเทศก์นั้นส่วนใหญ่เป็นศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุอยู่ในระหว่าง 31-40 ปี มีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในตำแหน่งศึกษานิเทศก์อยู่ในช่วง 1-5 ปี รองลงไปคือมีประสบการณ์ในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ต่ำกว่า 1 ปี ทั้งนี้เนื่องจากทางสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติมีนโยบายกำหนดแต่งตั้งศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ ทำหน้าที่นี้เทศการศึกษากายในอำเภอ/กิ่งอำเภอประจำอำเภอ/กิ่งอำเภอแห่งละประมาณ 2-3 คน ขึ้นในพ.ศ. 2524 ดังนั้นจำนวนศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ เมื่อรวมกันทั้งจังหวัดจึงมากกว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด และเนื่องจากเพิ่งเริ่มมีการกำหนดแต่งตั้งศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอขึ้นไม่นานมานี้ จึงทำให้ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในตำแหน่งอยู่ในช่วง 1-5 ปี และต่ำกว่า 1 ปี

2. สมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสมรรถภาพทั้ง 3 ด้าน คือ สมรรถภาพทางด้านการปฏิบัติการสอน สมรรถภาพทางด้านการวิชาการ และสมรรถภาพทางด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ทั้งโดยส่วนรวมและเมื่อจำแนกตามวัย อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทางการสอนอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น เมื่อจัดลำดับสมรรถภาพจากสูงที่สุดไปหาค่าต่ำสุด ปรากฏว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่ทั้งโดยส่วนรวมและเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทางการสอน มีสมรรถภาพทางด้านการปฏิบัติการสอนอยู่ในลำดับที่ 1 ยกเว้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนหญิงจะมีสมรรถภาพทาง

ก้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในลำดับที่ 1 และมีสมรรถภาพทางค่านงานวิชาการอยู่ในลำดับที่ 3

ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจึงยังไม่มีสมรรถภาพสูงเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่วิชาการกลุ่มโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสมรรถภาพอยู่เพียงระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากในการดำเนินการคัดเลือกครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้นทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้คัดเลือกครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพื่อเสนอแต่งตั้ง แต่จากความเห็นของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์เห็นว่าเกณฑ์การคัดเลือกครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังไม่ชัดเจนพอที่จะให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนยึดถือเป็นแนวทางได้ จากการศึกษาของสันทน์ มีชันหมาก (2527 : 66) ยังพบว่าการคัดเลือกครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้เนื่องจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจำนวนหนึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ก่อนที่จะมีการประกาศใช้แนวปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ ซึ่งแม้ว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะขาดคุณสมบัติหรือคุณลักษณะตามที่ได้กำหนดไว้ก็ยังได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนต่อไป และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนหนึ่งยังเห็นว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้พิจารณาคัดเลือกครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเพราะครูส่วนใหญ่ไม่ต้องการและไม่ยอมรับทำหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเนื่องจากเห็นว่าหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาหลายประการ เช่นปัญหาครูผู้สอนและผู้บริหารไม่ยอมรับการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ปัญหาผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และปัญหาค่านงบประมาณ เป็นต้น

นอกจากนั้นแล้วความผลการวิจัยของกษมา สารสมุทร (2524 : 63) กวงคำ ชูระคำ (2524 : 65) และสุภา ศิลิศร (2526 : 79)

ซึ่งได้ทำการศึกษาสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 พบว่าครูประถมศึกษาที่มีสมรรถภาพทางค่านการสอนอยู่ในระดับต่ำกว่าความต้องการของหลักสูตร ทั้งนี้เนื่องจากครูประถมศึกษาไม่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรประถมศึกษาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

แห่งชาติ 2525 : ม.ป.ป.) กังนั้จนถึงแม้ว่าในการคัดเลือกแต่งตั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะได้คัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถดีกว่าครูคนอื่น ๆ แล้ก็ความยอมจะไม่ได้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่วิชาการกลุ่มโรงเรียนได้ และแม้เมื่อก่อนที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะเข้ารับตำแหน่งนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะได้รับอนุมัติแก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนก่อนเข้ารับตำแหน่งก็ตามแต่เวลาที่ทำการฝึกอบรมเพียง 3-4 วัน นับว่าน้อยเกินไปไม่เหมาะสมและการอบรมส่วนใหญ่จะเน้นทางด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้เน้นทางด้านงานวิชาการหรือเทคนิคที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจำเป็นต้องนำไปใช้

3. ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการช่วยเหลืองานวิชาการภายในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนมากแต่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังปฏิบัติหน้าที่วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องมาจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาทางด้านความรู้ความสามารถจึงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของชูชาติทรัพย์มาก (2524 : 109) และสมชาย ปิ่นสุข (2526 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการปฏิบัติงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของจรรยา จิโยช (2527 : 122) ที่พบว่าครูผู้สอน ผู้บริหาร และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเองมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานจริงของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์น้อยและมีความคาดหวังอย่างสอดคล้องกัน ที่จะให้มีการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นจนอยู่ในเกณฑ์มาก แต่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังมีปัญหาทางด้านความรู้ความสามารถเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่ง นอกจากนั้นจากผลสรุปการสัมมนาครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร ก็พบว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนน้อยอยู่และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านความรู้ความสามารถ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ม.ป.ป. : อักษรสำเนา) จึงกล่าวได้ว่าสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการได้ก็เพราะมีปัญหาทางด้านความรู้ความสามารถ ส่วนสาเหตุของการที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังมีปัญหาทางด้านความรู้ความสามารถ คือครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการอบรมเพื่อเสริมความรู้

ความสามารถอย่างเพียงพอเพราะการจัดอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดเพียงระยะเวลา 3-4 วัน และการอบรมส่วนใหญ่จะเป็นแค่ความรู้ความเข้าใจและการใช้หลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 6 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 ก : อักสำเนา) แม้ในระดับจังหวัดเองก็ช่วยจัดเสริมความรู้ความสามารถแก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเพียงให้คำปรึกษาแนะนำเท่านั้น ความรู้ความสามารถทางวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจึงยังไม่เพียงพอและอาจกล่าวได้ว่าความรู้ความสามารถของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนก็พอ ๆ กับครูผู้สอนทั่ว ๆ ไปแม้ว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะต้องมีภาระและหน้าที่สูงกว่าจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ครูผู้สอนและผู้บริหารในโรงเรียนไม่ยอมรับการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน (จรูญ จิยโชค 2527 : 128) นอกจากนั้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังมีปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานอีกคือ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีงานสอนและงานประจำอื่น ๆ มากจึงไม่มีเวลาปฏิบัติงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนเท่าที่ควร เพราะครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้นและครูสอนประจำกลุ่ม

ประสบการณ์ซึ่งต้องสอนตั้งแต่ 71 คาบขึ้นไป (คาบละ 20 นาที) นอกจากนั้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนหนึ่งยังต้องทำหน้าที่วิชาการโรงเรียนอีกด้วย และภายในโรงเรียนยังมีงานประจำและงานพิเศษอื่น ๆ อีกมาก จึงเป็นการยากยิ่งที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดีเพราะถ้ามุ่งงานหนึ่งงานใดอีกงานหนึ่งก็ย่อมจะเสีย ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงควรเร่งแก้ปัญหาในส่วนปัญหาค้นผู้บริหารระดับโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานเท่าที่ควรนั้น เนื่องจากผู้บริหารส่วนใหญ่ยังปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์น้อย (ชูชาติ ทรัพย์มาก 2524 : 109) นั้นแสดงว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญกับงานวิชาการมากเท่าที่ควรจึงมองไม่เห็นความสำคัญของผู้ที่ทำงานด้านวิชาการจึงขาดการให้กำลังใจ ให้ความร่วมมือ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สำหรับปัญหาค้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการสนใจ นิเทศ และติดตามผลการปฏิบัติงานจากหน่วยงานระดับอำเภอและจังหวัดเท่าที่ควรนั้นเพราะผู้มีหน้าที่นี้เทศและติดตามผลคือ ศึกษาธิการมีอีกภารกิจน้อยและยังจะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปทำงานธุรการที่ได้รับมอบหมายอีกด้วย (สำนัก

งานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 ง : 70) และอาจจะเนื่องจากผู้บริหารมองไม่เห็นความสำคัญของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจึงไม่ได้กำหนดภาระหน้าที่คานนี้ให้แก่ศึกษานิเทศก์ ส่วนปัญหาคานงบประมาณนั้น สมชาย บินสุช (2526 : บทคัดย่อ) ก็พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานคานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในระดับมาก คือปัญหาขาดงบประมาณในการดำเนินการ

ในคานการดำเนินการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนศึกษานิเทศก์ มีความคิดเห็นว่าทางหน่วยงานได้ช่วยเสริมความรู้ความสามารถให้แก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนด้วยการให้ค่าปรึกษาแนะนำมากที่สุดเพราะการให้ค่าปรึกษาแนะนำเป็นกิจกรรมที่ทำได้ง่าย ๆ ไม่ต้องมีพิธีการและงบประมาณ ศึกษานิเทศก์เห็นว่าในการดำเนินการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้นมีปัญหาคานงบประมาณมากที่สุดทั้งนี้เพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับสนับสนุนงานคานนี้ และยังเห็นว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเท่าที่ผ่านมายังไม่เพียงพอเพราะส่วนใหญ่ทางหน่วยงานระดับอำเภอและจังหวัดจะช่วยเสริมความรู้ความสามารถให้แก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนด้วยการให้ค่าปรึกษาแนะนำเท่านั้นซึ่งจะทำได้ไม่ทั่วถึงและไม่ครอบคลุมเนื้อหาคานที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนต้องการได้ นอกจากนั้นแล้วแม้ว่าทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะเคยจัดอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนก่อนที่จะเข้ารับหน้าที่นี้แต่การฝึกอบรมดังกล่าวก็ใช้เวลาน้อยเกินไป และเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นแต่ความรู้ความเข้าใจและการใช้หลักสูตรประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526, ก : อัดสำเนา) จึงเห็นว่า การจัดโปรแกรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นสิ่งเหมาะสมมาก โดยจะได้รับประโยชน์จากการจัดโปรแกรม คือครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติหน้าที่ได้ที ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น การเรียนการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนจะได้รับการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น การที่ศึกษานิเทศก์มีความคิดเห็นว่า การจัดโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นสิ่งที่เหมาะสมและจะเป็นประโยชน์หลายประการนั้น เนื่องจากการปฏิบัติงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนยังอยู่ในเกณฑ์น้อย (อานวยพร วงษ์ถนอม 2522 : 101-103)

เพราะกลุ่มโรงเรียนยังมีปัญหาหลายประการ เช่น ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนมี ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในค่านหลักสูตร ปัญหาขาดการร่วมมือประสานงาน ภายในกลุ่มโรงเรียน และปัญหาค่านความสามารถในการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียน (กรมวิชาการ 2524 : 8-13) ศึกษาพิเศษจึงมีความหวังว่าเมื่อได้พัฒนาครูวิชาการ กลุ่มโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถแล้วครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะได้ออกไปช่วยเหลือ หรือให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูผู้สอนและผู้บริหารภายในกลุ่มโรงเรียน

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการ กลุ่มโรงเรียน

4.1 ลักษณะของหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบ พบว่าทั้งครูวิชาการ กลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดควรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินการพัฒนา โดยมีความคิด เห็นว่าศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ ควรเป็นผู้ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมมากที่สุด รองลงไปคือ ศึกษานิเทศก์จังหวัดส่วนในค่านวิทยากรนั้นเห็นว่าควรมาจากศึกษานิเทศก์ จังหวัดมากที่สุด รองลงไปคือ ศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ และครูวิชาการกลุ่ม โรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะ และเห็นว่างบประมาณในการดำเนินการจัด กิจกรรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้นควรมาจากเงินงบประมาณของ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

การที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่เห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการพัฒนา สมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอาจเป็นเพราะครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและ ศึกษานิเทศก์เห็นว่าการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นหน้าที่โดยตรง ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งความจริงน่าจะเป็นความรับผิดชอบของผู้ ปฏิบัติงานเองที่จะต้องหาทางปรับปรุงคุณภาพในการทำงานของตัวเองให้ดีขึ้น แต่ ผลที่ได้รับอาจจะไม่เป็นไปตามความประสงค์ของสถาบันหรือหน่วยงานก็ได้ เพื่อให้ การพัฒนาบุคลากรสนองความต้องการใ้ทั้งของสถาบันและทั้งผู้ปฏิบัติงาน สถาบันจึง จำเป็นจะต้องจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรนั้น (พนัส หันนาคินทร์ 2526 : 132)

สำหรับในค่านิยมร่วมรับผิดชอบนั้นเนื่องจากศึกษานิเทศก์จังหวัดและศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอมีหน้าที่โดยตรงในการร่วมพัฒนาบุคลากรภายในจังหวัด ส่วนในค่านิยมวิทยากรนั้นถือว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสูงกว่าครูโดยทั่วไปเพราะหลักสำคัญในการประชุมอบรมก็คือ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมควรมีความรู้ในเรื่องที่จะฝึกอบรมดีพอ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ 2525 : 3) นอกจากนี้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ยังยอมรับความรู้ความสามารถของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนับว่าเป็นเรื่องที่ดีมาก เพราะวิทยากรที่มาจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยอมรับปัญหาและความต้องการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนด้วยตนเองมากกว่าบุคคลอื่นใดในค่านิยมประมาณนั้นอาจจะเป็นเพราะครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์เห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการโรงเรียนเป็นผลประโยชน์โดยตรงที่สำนักงานการประถมศึกษาจะได้รับ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจึงควรที่จะจัดสรรงบประมาณขึ้นเพื่อดำเนินการ

4.2 ลักษณะการดำเนินงาน พบว่าทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนควรเป็นโปรแกรมแบบต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ส่วนในค่านิยมการจัดกิจกรรมนั้นเห็นว่าควรจะจัดในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในช่วงปีภาคเรียนระยะเวลาประมาณ 1-5 วัน โดยจัดกิจกรรมร่วมกันทั้งจังหวัด

กล่าวโดยหลักการแล้วการพัฒนาสมรรถภาพบุคลากร เป็นกระบวนการที่จะต้องทำต่อเนื่องกันไปตลอดระยะเวลาที่คนทำงานอยู่ในองค์กร เพราะวิทยากรและเทคนิคการทำงานก็พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานก็จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา (สมพงษ์ เกษมสิน 2522 : 73) ดังนั้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์จึงเห็นว่าควรพัฒนาครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้เป็นไปแบบต่อเนื่อง

ในค่านิยมการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้นเห็นว่าควรจัดแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชวนพิศ นรเชษานนท์ (2524 : 121) กรรณิการ์ พงษ์สนธิ (2524 : 116) และสุบิน แก้วยัง (2525 : 115) ที่พบว่าคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษามีความต้องการให้จัด

กิจกรรมพัฒนาอาจารย์ด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการมากที่สุดเพราะการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการพบปะ การประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาทางภาคปฏิบัติ ในระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ในงานนั้นมาแล้ว ประโยชน์ที่จะได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการก็คือผลของการที่จะนำไปใช้เป็นประโยชน์ได้ทันที อาจารย์เองก็ได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถยิ่งขึ้นจากการที่ได้สังสรรค์กับคนอื่นและกับผู้นำการประชุมเชิงปฏิบัติการนั้น และเมื่ออาจารย์สามารถทำสิ่งใหม่สำหรับตนเองก็จะก่อให้เกิดกำลังใจในอันที่จะทำงานให้ก้าวหน้าต่อไป (พนัส หันนาคินทร์ 2526 : 147) และโปรแกรมที่จัดนั้นควรจัดในช่วงปิดภาคเรียน 1-5 วัน เพราะในช่วงปิดภาคเรียนนั้นเป็นช่วงที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนว่างจากภาระงานประจำจึงสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้เต็มที่ ไม่ต้องทิ้งภาระงานสอนอันเป็นงานที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะไต่ไม่เป็นผลเสียต่อเด็ก

4.3 การติดตามและประเมินผล พบว่าทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้นเป็นเรื่องจำเป็นมาก ซึ่งควรติดตามและประเมินผลด้วยการตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมากที่สุด รองลงไปคือ การประเมินผลการปฏิบัติงานในขณะที่ทำกิจกรรม โดยมีผู้ดำเนินการจัดเป็นผู้ติดตามและประเมินผล

ไม่ว่าจะจัดโครงการประชุมแบบใดก็ตามถ้าวิเคราะห์จะพบองค์ประกอบของโครงการประชุม 3 อย่าง คือวัตถุประสงค์ของโครงการประชุม การดำเนินการประชุม และการประเมินผลโครงการประชุม การประเมินผลโครงการประชุมจึงเป็นขั้นตอนที่ขาดเสียมิได้ของการจัดประชุมเพราะการประเมินผลจะสามารถช่วยบ่งชี้ถึงจุดเด่นและจุดด้อยของแผนงานประชุมและกระบวนการประชุม ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ของโครงการประชุมนั้นเพื่อนำผลไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้ดีขึ้นทุกด้าน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2524 : 111-112) ดังนั้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์จึงเห็นว่าการติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นเรื่องจำเป็นมากและเห็นว่าควรติดตามและประเมินผลด้วย 2 วิธี กล่าวส่วนในค่านิยมความคิดเห็นของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ที่ว่าผู้ดำเนินการจัดควรเป็นผู้ติดตามและประเมินผลนั้นเนื่องจากเป็นบทบาทและหน้าที่โดยตรงของผู้ดำเนินการอยู่แล้ว

4.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่าทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีหลายประการ คือปัญหาการไม่เห็นความสำคัญในเรื่องการพัฒนาสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ปัญหาการสนับสนุนค่านงบประมาณ และปัญหาการสนับสนุนจากผู้บริหารในเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่าการจัดประชุมอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านมาเน้นแต่หลักการ ไม่ได้เน้นในการปฏิบัติที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสามารถนำไปใช้ได้ น่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ค่อยจะสนใจและเห็นความสำคัญของการประชุมอบรมที่ทางหน่วยงานจัด เพราะสิ่งที่ทางหน่วยงานจัดขึ้นนั้นไม่ตรงกับความต้องการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ส่วนการจัดสรรงบประมาณนั้นจะมีขึ้นก็ต่อเมื่อทางหน่วยงานมีนโยบายและโครงการที่แน่นอนเท่านั้น แต่เนื่องจากทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษยังไม่มีโครงการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน การจัดสรรงบประมาณก็ย่อมจะไม่มี สำหรับปัญหาการสนับสนุนจากผู้บริหารในเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้น เนื่องจากผู้บริหารอยู่ในระดับนโยบายไม่ได้ลงมาปฏิบัติงานโดยตรงร่วมกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน จึงไม่รู้ปัญหาของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน แต่ถ้าผู้บริหารได้รู้ปัญหาแล้วก็ย่อมจะให้การสนับสนุนเพราะเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะพัฒนาบุคลากรในองค์กร (พนัส หันนาคินทร์ 2526 : 132) เพื่อแก้ปัญหาทางฝ่ายนิเทศซึ่งทำหน้าที่ประสานงานทางวิชาการโดยตรงกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนย่อมรู้ปัญหาและความต้องการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนควรจะได้เสนอปัญหานี้ให้ผู้บริหารได้ทราบเพื่อผู้บริหารจะได้วางแผนกำหนดคนนโยบายเพื่อการดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ รวมถึงการสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเกิดความสำนึกและต้องการปรับปรุงตนเอง

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนบางส่วนได้เสนอแนะว่าการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้นควรจะได้เน้นทักษะและวิธีการที่ วิชาการควรนำไป

ปฏิบัติได้ เพราะการอบรมที่ผ่านมาเน้นแต่หลักการ ควรจะได้มีการสัมมนาและอภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ เทคนิค ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางการแก้ไขในการปฏิบัติงาน ระหว่างครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ นั่นก็แสดงว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความสนใจที่จะปรับปรุงสมรรถภาพของตนเอง และต้องการที่จะปรับปรุง การปฏิบัติหน้าที่ให้ดีขึ้น แต่เห็นว่าการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเท่าที่ ผ่านมานั้นยังไม่ตรงกับความต้องการของคน เพราะเป็นการอบรมเพื่อให้ครูวิชาการกลุ่ม โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 ก : อักสำเนา) จึงยังไม่ตรงกับปัญหาและความต้องการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ดังนั้นในการจัด กิจกรรมเสริมความรู้ความสามารถให้แก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนควรต่อไปควร ~~ได้~~คำนึง คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของครูวิชาการกลุ่มเป็นใหญ่ และจากความคิดเห็นนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการ ที่จะให้จัดเสริมสมรรถภาพด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการมากที่สุด เพราะการประชุม เชิงปฏิบัติการเป็นการพบปะ การประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาทางภาคปฏิบัติ ในระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ในงานนั้นมาแล้ว ประโยชน์ที่จะได้จากการประชุมเชิง ปฏิบัติการก็คือ ผลของงานที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเอง ก็ได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถยิ่งขึ้นจากการที่ได้สังสรรค์กับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน อื่นและกับผู้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการนั้น (พนัส หันนาคินทร์ 2526: 147) นอกจากนั้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังได้เสนอแนะว่าควรจะได้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับการ กำหนดคุณสมบัติ บทบาทและหน้าที่ ระบบและเกณฑ์การคัดเลือก และรูปแบบการ ปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้ชัดเจนและเหมาะสมมากขึ้น และควรจะให้ ความสำคัญและอิสระทางการดำเนินงานแก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนพอสมควร จาก แนวปฏิบัติว่าด้วยครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2525 เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติ บทบาทและ หน้าที่ระบบและเกณฑ์การคัดเลือกและรูปแบบการปฏิบัติงานจะเห็นได้ว่ายังไม่ชัดเจน และคลุมเคลืออยู่ทำให้ยากแก่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะนำไปปฏิบัติ เช่น ในค่านบทบาท และหน้าที่ของครูวิชาการกำหนดไว้ดังนี้

1. ปฏิบัติการสอนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู

2. ช่วยเหลือผู้บริหารโรงเรียนหลายวิชาการ เพื่อให้เป็นตัวอย่างใน
 ด้านการเรียนการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม

3. ช่วยเหลือปรับปรุงงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียนและประสานงาน
 วิชาการกับศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 ก : อักสำเนา)

นอกจากนั้นจรรยา จิโยช (2527 : 130-131) พบว่าครูวิชาการกลุ่ม
 โรงเรียนยังสับสนในบทบาทของตนเองเพราะระบบบริหารวิชาการในกลุ่มโรงเรียน
 ยังขาดฝ่ายวิชาการและตัวบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้อย่างแท้จริง กังนันท
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงควรกำหนดแนวปฏิบัติที่จริงจังและ
 ควรจะไต่พิจารณาปรับปรุงการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนเสียใหม่ให้สอดคล้องกับ
 ทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ

ศึกษานิเทศก์บางส่วนได้เสนอแนะว่าเนื่องจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน
 มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอจึงควรจัดให้มีการอบรมแก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนใหม่ก่อน
 ที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้เพราะศึกษานิเทศก์มองเห็นว่าผู้ที่รับหน้าที่ครูวิชาการกลุ่ม
 โรงเรียนจะต้องมีภาระและหน้าที่สูงจึงควรที่จะมีความรู้ความสามารถเพียงพอสำหรับ
 การปฏิบัติหน้าที่ และยังสามารถคัดเลือกครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนว่าควรมี
 คณะกรรมการคัดเลือกโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกันทุกกลุ่มโรงเรียนทั้งจังหวัด เพื่อให้ได้
 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับการ
 กำหนดคณวปฏิบัติว่าควยครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ชัดเจนดังกล่าวข้างต้นทำให้
 คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขาดแนวทางการคัดเลือกที่จะให้ได้ครูวิชาการกลุ่ม
 โรงเรียนที่สอดคล้องความต้องการของกลุ่มโรงเรียน

การนำเสนอโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนำเสนอโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ผู้วิจัย
 มีขั้นตอนการนำเสนอ ดังนี้

1. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูวิชาการ
 กลุ่มโรงเรียนมาพิจารณาเพื่อดำเนินการสร้างโปรแกรม โดยพิจารณาสร้างโปรแกรม
 ความรายค้านสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้ง 3 ด้านคือ สมรรถภาพทาง

การปฏิบัติการสอน สมรรถภาพทางค่านงานวิชาการ และสมรรถภาพทางค่าน
 เทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยถือเกณฑ์ว่าระดับสมรรถภาพของ
 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในแต่ละค่านค่างกล่าวจะต้องมีค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวมอยู่ในระดับ
 ค่า ($\bar{x} < 2.59$) จึงค่านเนินการสร้างโปรแกรมในรายค่านนั้น สำหรับในกรณีที่เกิด
 การวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ค่างกล่าว ผู้วิจัยจะพิจารณาสร้างโปรแกรมในรายค่าน
 ที่สมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยของระดับสมรรถภาพโดยส่วนรวม
 ค่านกว่าค่านอื่น ๆ แล้วจึงนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 3 ของแบบสอบถามครู
 วิชาการกลุ่มโรงเรียนและแบบสอบถามศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
 การค่านเนินงานพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน และข้อมูลตอนที่ 2 ของ
 แบบสอบถามศึกษานิเทศก์ซึ่งเป็นความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน
 และการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดศรีสะเกษมาค่านกำหนดเป็นรายละเอียดค่างต่าง ๆ ของโปรแกรม ซึ่งผลการวิเคราะห์
 ครั้งนี้ปรากฏว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสมรรถภาพทั้งโดยส่วนรวมและเมื่อจำแนก
 ตามเพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทางการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
 ทั้งสิ้น เมื่อจัดล่านับสมรรถภาพจากสูงสุดไปหาล่านับต่ำสุดปรากฏว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน
 มีสมรรถภาพทางค่านงานวิชาการอยู่ในล่านับที่ 3 ทั้งสมรรถภาพโดยส่วนรวมและ
 เมื่อจำแนกสมรรถภาพตามเพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทางการสอน
 ค่านนั้นในการนำเสนอโปรแกรมครั้งนี้ผู้วิจัยจึงค่านนำเสนอโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพทางค่าน
 งานวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องค่างต่าง ๆ เพิ่มเติมนำมาประกอบให้
 โปรแกรมที่เสนอมีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. การนำโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่สร้างขึ้น
 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่านประเมิน ซึ่งได้สรุปไว้ค่างตารางที่ 33 ค่านนี้

ตารางที่ 33 การประเมินโปรแกรมของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการ	ความคิดเห็น			
	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความหมาย	6	100	-	-
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	6	100	-	-
3. วัตถุประสงค์	6	100	-	-
4. การดำเนินงาน	6	100	-	-
5. บุคลากร	6	100	-	-
6. สถานที่	6	100	-	-
7. เวลา	6	100	-	-
8. งบประมาณ	6	100	-	-
9. การประเมินผล	6	100	-	-
10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6	100	-	-
11. กำหนดการ	6	100	-	-

จากตารางที่ 33 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมแล้ว และได้ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. แก้ไขคานบุคลากร, สถานที่, งบประมาณ, และการประเมินผล
2. แก้ไขลดค่าส่วนวนให้กระชับและรัดกุมยิ่งขึ้น

ต่อจากนั้นผู้วิจัยจึงได้แก้ไขโปรแกรมตามผลการประเมินและขอเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและจัดสร้างโปรแกรม

โปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพทางค่านงานวิชาการของครูวิชาการกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรี

ความหมาย

การพัฒนาสมรรถภาพทางค่านงานวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน หมายถึงกระบวนการที่จะช่วยให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติที่ค้ำสำหรับการปฏิบัติงานทางค่านงานวิชาการ อันจะช่วยสนับสนุนการ เรียนการสอนภายในกลุ่มโรงเรียนให้มีคุณภาพ ตามลักษณะงานวิชาการ 5 หมวด คือ งานหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร งานการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานนิเทศการศึกษาและงานกิจกรรมทางวิชาการ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปี พ.ศ. 2525 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนด แนวปฏิบัติว่าค้ำวยบทบาทและหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาชั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนได้ช่วยเหลือพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพและได้เปิดโอกาส ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสามารถวางแผนปฏิบัติหรือกำหนดระเบียบให้เหมาะสม กับสภาพของจังหวัดได้ เพื่อสนองนโยบายดังกล่าวและเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา จังหวัดศรี ทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีจึงได้ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งครู วิชาการกลุ่มโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนละ 6 คน จัดตามกลุ่มประสบการณ์ในหลักสูตรประถมศึกษา ทั้งนี้คือ กลุ่มทักษะอันประกอบด้วยวิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทยมีครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ประจำวิชาละ 1 คน รวมเป็น 2 คน ส่วนกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ได้แก่ กลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มงานพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ มีครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประจำกลุ่มประสบการณ์ละ 1 คน จากจำนวนกลุ่มโรงเรียน 43 กลุ่มโรงเรียน ใน 6 อำเภอละ 1 ถึงอำเภอ ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏในตาราง คือ

ตารางแสดงจำนวนครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนของสำนักงานการศึกษา

จังหวัดศรีสะเกษ

อันดับที่	ชื่ออำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนกลุ่มโรงเรียนทั้งหมดในแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ
1	เมืองศรีสะเกษ	9	54
2	ห้วยยอด	10	60
3	กันทรวิชัย	6	36
4	บ้านตาขาว	6	36
5	ปะเหลียน	6	36
6	สิเกา	3	18
7	กิ่งอำเภอวังวิเศษ	3	18
รวม		43	258

และได้กำหนดให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีบทบาทและหน้าที่ดังนี้ คือ

1. ปฏิบัติการสอนให้เป็นแบบอย่างแก่ครูในโรงเรียน
2. ช่วยเหลือผู้บริหารโรงเรียนสายวิชาการ เพื่อให้เป็นตัวอย่างในด้านการเรียนการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม
3. ช่วยเหลือปรับปรุงงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียนและประสานงานวิชาการกับศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ

นับว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นบุคลากรที่สำคัญมากคนหนึ่ง เพราะนอกจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงจนสามารถเป็นตัวอย่างแก่ครูผู้สอนอื่น ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียนแล้ว ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังทำหน้าที่ช่วยเหลืองานวิชาการผู้บริหารโรงเรียนและประสานงานวิชาการกับศึกษานิเทศก์ด้วย

แต่การที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องจะต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนเจตคติในงานที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี กล่าวคือครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะต้องมีสมรรถภาพในงานที่จะต้องปฏิบัติอยู่ในระดับสูงจึงจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนพบว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการช่วยเหลืองานวิชาการภายในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนมาก แต่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องมาจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาความรู้ความสามารถซึ่งเนื่องมาจากการที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการอบรมเพื่อเสริมความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอ และพบว่าสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ 3 คำน คือ สมรรถภาพทางด้านการปฏิบัติการสอน สมรรถภาพทางคํานงานวิชาการและสมรรถภาพทางคํานเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น โดยมีสมรรถภาพทางคํานงานวิชาการต่ำกว่าคํานอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อช่วยพัฒนาให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นจนครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้นจะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่ม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พิจารณาจัดทำโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพทางวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนขึ้น เพื่อเสนอต่อผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำหรับนำไปเป็นแนวทางในการคํานการพัฒนาสมรรถภาพทางวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความรู้ความสามารถสูงเพียงพอที่จะปฏิบัติงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพจนเป็นที่ยอมรับของครูผู้สอนและผู้บริหารภายในกลุ่มโรงเรียนได้
2. เพื่อให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนได้นำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนภายในกลุ่มโรงเรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น
3. เพื่อให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด ฯลฯ
4. เพื่อให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตระหนักในบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนเอง

เป้าหมาย

ค่านปริมาณ พัฒนาครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวนทั้งหมด 258 คน

ค่านคุณภาพ พัฒนาครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนเจตคติที่ดีทางงานวิชาการ จนสามารถปฏิบัติงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

การดำเนินงาน

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมงาน

1.1 จัดทำโครงการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยละเอียดเพื่อขออนุมัติจากฝ่ายบริหาร

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ

1.3 จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับขอบข่ายการดำเนินงานหน้าที่รับผิดชอบ ร่วมกันกำหนดและจัดทำหลักสูตร ฯลฯ

1.4 กำหนดแต่งตั้งวิทยากรและดำเนินการประชุมวิทยากรเพื่อชี้แจงโครงการ หลักสูตร ร่วมกันกำหนดวิธีการจัดกิจกรรม แบ่งเนื้อหาและเวลาให้เหมาะสมและสอดคล้องกัน (เนื่องจากวิทยากรส่วนใหญ่เป็นวิทยากรภายในจึงสามารถจัดประชุมวิทยากรได้ส่วนวิทยากรจากภายนอกถ้าหากว่าไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ก็เพียงแต่ส่งหนังสือเชิญพร้อมคัมโปแกรม เรื่อง วัน เวลา สถานที่ ให้ทราบ)

1.5 แจงโครงการให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ทราบเกี่ยวกับ

1.5.1 เรื่องที่ประชุม

1.5.2 ที่มาหรือสาเหตุของการประชุม

1.5.3 วัตถุประสงค์ของการประชุม

1.5.4 ประเภทของการประชุม

1.5.5 ผู้ดำเนินการจัดประชุม

1.5.6 วัน เวลา ที่มีการประชุม

1.5.7 สถานที่ประชุม

1.5.8 ตารางการประชุมและวิทยากร

1.5.9 รายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบ

1.6 เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1.6.1 สถานที่

1.6.2 พาหนะ

- 1.6.3 งบประมาณ
- 1.6.4 อาหารและเครื่องดื่ม
- 1.6.5 สื่อการเรียนหรืออุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษา
- 1.6.6 เอกสารการประชุม

2. การดำเนินการ

2.1 จัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับ
จังหวัดด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ กำหนดการจัดประชุมออกเป็น 5 โปรแกรมย่อยคือ

โปรแกรมย่อยที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องงานหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร
ระยะเวลา 2 วัน

โปรแกรมย่อยที่ 2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องงานการเรียนการสอน
ระยะเวลา 2 วัน

โปรแกรมย่อยที่ 3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องงานการวัดและประเมินผล
ระยะเวลา 2 วัน

โปรแกรมย่อยที่ 4 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องงานการนิเทศการศึกษา
ระยะเวลา 3 วัน

โปรแกรมย่อยที่ 5 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องงานกิจกรรมทางวิชาการ
ระยะเวลา 3 วัน

2.2 แนวดำเนินการจัดประชุมมีดังนี้ คือ

2.2.1 จัดกิจกรรมการประชุมโดยสมาชิกรวมกันทั้งหมด
เช่น การทดสอบก่อนและหลังการประชุม การอภิปรายซักถามและคอบปัญหา กิจกรรม
นันทนาการ ฯลฯ ซึ่งอาจจัดในห้องประชุม

2.2.2 จัดกิจกรรมการประชุมแบบหมุนเวียนกลุ่ม โดยมีห้อง
ประชุมตามหัวข้อย่อยของแต่ละเรื่องและมีวิทยากรประจำอยู่ แล้วแบ่งสมาชิกออกเป็น
กลุ่ม ๆ เท่ากับจำนวนของหัวข้อย่อยที่จะต้องจัดประชุมในแต่ละครั้งให้หมุนเวียนไปร่วม
กิจกรรมตามตารางหรือกำหนดการ

2.2.3 ในการจัดประชุมจะใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การแบ่งกลุ่ม ฝึกกิจกรรม กลุ่มสัมพันธ์ สถานการณ์จำลอง การอภิปราย การประชุมกลุ่มย่อย ฯลฯ

2.2.4 ในแต่ละวันหลังเสร็จสิ้นการอบรมจะมีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงานและวิทยากร เพื่อสรุปและประเมินผลโดยพิจารณาจากการดำเนินงานของทุกฝ่าย และจากการประเมินผลประจำวันของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

หลักสูตร

สมรรถภาพทางวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ต้องพัฒนามีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ คือ

1. งานหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร
 - 1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร แผนการสอนหรือ คู่มือครูในกลุ่มประสบการณ์ที่ตนรับผิดชอบ
 - 1.2 การวิเคราะห์หลักสูตร
 - 1.3 การประเมินผลหลักสูตร
 - 1.4 การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร
2. งานการเรียนการสอน
 - 2.1 การจัดทำแบบฝึกหัดทักษะหรือหนังสือส่ง เสริมการอ่าน
 - 2.2 การจัดทำสื่อการเรียนการสอน
 - 2.3 การวิเคราะห์แบบเรียนหรือหนังสืออ่านประกอบ
3. งานการวัดและประเมินผล
 - 3.1 การสร้างแบบทดสอบปลายภาคและปลายปี
 - 3.2 การสร้างคู่มือประเมินผลการเรียนการสอน
 - 3.3 การวิเคราะห์ข้อสอบและการจัดทำข้อสอบมาตรฐาน
 - 3.4 การจัดทำคลังข้อสอบ
 - 3.5 การเผยแพร่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4. งานการนิเทศการศึกษา
 - 4.1 การจัดทำโครงการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน
 - 4.2 การให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่ครูและผู้บริหาร
 - 4.3 การเยี่ยมชั้นเรียนและการสังเกตการสอน
 - 4.4 การสาธิตการสอน
 - 4.5 การสร้างเครื่องมือในการนิเทศ
 - 4.6 การเผยแพร่วิธีการและผลงานใหม่ ๆ แก่ครู
 - 4.7 การจัดอบรมสัมมนาครู เกี่ยวกับการเรียนการสอน
 - 4.8 การประเมินผลการปฏิบัติทางวิชาการของโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน
5. งานกิจกรรมทางวิชาการ
 - 5.1 การจัดชุมนุมทางวิชาการ
 - 5.2 การจัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการทางวิชาการ
 - 5.3 การจัดบริการแนะแนวทางการศึกษา
 - 5.4 การจัดกิจกรรมลูกเสือหรือยุวกาชาด
 - 5.5 การจัดกิจกรรมนันทนาการ
 - 5.6 การจัดมุมหนังสือหรือการจัดบริการห้องสมุด

บุคลากร

1. บุคลากรดำเนินงาน
 - 1.1 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 - 1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
 - 1.3 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
 - 1.3 หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
 - 1.4 ศึกษานิเทศก์จังหวัด
 - 1.5 ศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ
 - 1.6 บุคลากรอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. วิทยากร

2.1 ศึกษานิเทศก์จังหวัด

2.2 ศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ

2.3 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องที่ดำเนินการพัฒนา

การพัฒนา

2.4 บุคลากรจากหน่วยงานหรือสถานอื่น ๆ

3. ผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้เข้าร่วมโครงการ คือ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทุกคนในแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ ทั้งรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองศรี จำนวน 54 คน

3.2 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห้วยยอด จำนวน 60 คน

3.3 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกันตัง จำนวน 36 คน

3.4 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอย่านตาขาว จำนวน 36 คน

3.5 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปะเหลียน จำนวน 36 คน

3.6 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสีเกา จำนวน 18 คน

3.7 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 18 คน

สถานที่

สถานที่ที่ใช้ดำเนินการจัดประชุมอาจจะกำหนดใช้โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งภายในจังหวัด ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน หรือสถานที่อื่น ๆ ที่คณะกรรมการดำเนินงานเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. มีห้องประชุมหรือห้องซึ่งสามารถดัดแปลงเป็นห้องประชุมได้ และมีห้องจัดกิจกรรมย่อย
2. มีการคมนาคมสะดวก
3. มีบรรยากาศที่ดี

เวลา

ให้ดำเนินการจัดประชุมในช่วงปิดภาคเรียนของแต่ละภาคเรียน โดยแบ่งการประชุมออกเป็น 5 ระยะ ระยะเวลารั้งละประมาณ 2-3 วัน (ดูรายละเอียดได้จากกำหนดการจัดประชุมและตารางการประชุม) แต่ถ้าหากมีเหตุจำเป็นบางประการ เช่น ทางด้านสถานที่ วิทยากร ความเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ฯลฯ อาจยืดหยุ่นจัดได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

งบประมาณ

ใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และการขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากบุคลากรหรือหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งมีรายจ่ายดังต่อไปนี้

1. ค่าตอบแทนวิทยากรจากภายนอก
2. ค่าพาหนะ
3. ค่าวัสดุอุปกรณ์
4. ค่าเอกสารและสิ่งพิมพ์
5. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม
6. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

การประเมินผล

1. การประเมินผลระหว่างการจัดประชุม

1.1 ประเมินผลทุกครั้งที่มีการจัดประชุม

1.2 ผู้บริหาร ฝ่ายดำเนินการจัด และผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นผู้

ประเมินผล

1.3 การประเมินผลต้องมีการประเมินผลด้านวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการจัด การใช้สื่อ เวลา สถานที่ คุณค่าที่ได้รับ ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดกิจกรรม ฯลฯ

1.4 วิธีการประเมินผล

1.4.1 การใช้แบบประเมินให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประเมินและแสดงความคิดเห็น

1.4.2 การสังเกตจากการให้ความสนใจในการเข้าร่วมประชุม และผลงาน

1.4.3 ผู้เข้าร่วมประชุมอภิปรายผล

1.4.4 การใช้แบบทดสอบ

2. การประเมินผลหลังจากที่ผู้เข้าร่วมประชุมกลับไปทำงาน

2.1 ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นระยะ ๆ

2.2 ศิษยานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ ผู้บริหารระดับโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียน และผู้เข้าร่วมประชุมเป็นผู้ประเมินผล

2.3 การประเมินผลต้องมีการประเมินด้านความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานการสอนของตน การแนะช่วยเหลือครูผู้สอนอื่น ๆ และการปฏิบัติงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ฯลฯ

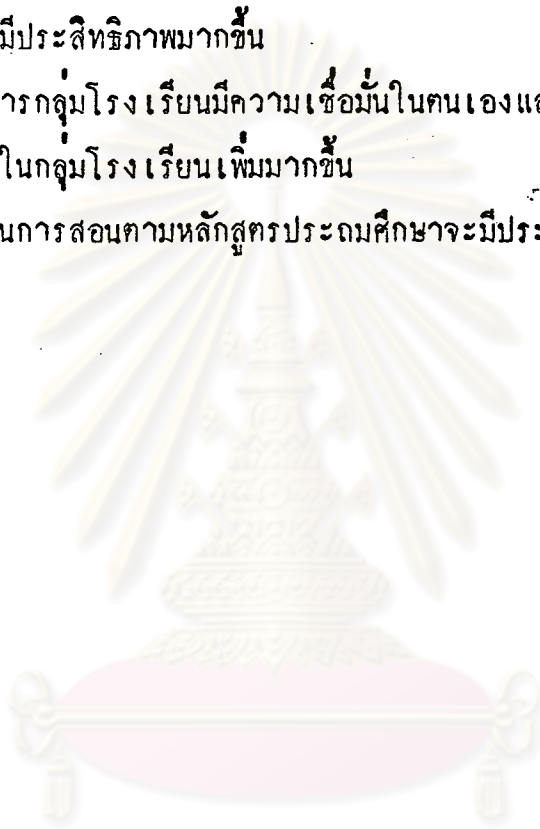
2.4 วิธีการประเมินผล

2.4.1 ศิษยานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารระดับโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียนร่วมกันออกประเมิน

2.4.2 การใช้แบบประเมินให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประเมินผล และแสดงความคิดเห็น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนได้รับการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของ
ตนเองและหน่วยงาน
2. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะได้นำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปปฏิบัติ
หน้าที่ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและจะได้รับการยอมรับ
จากผู้บริหารและครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น
4. การเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาจะมีประสิทธิภาพและบรรลุผล
ตามเป้าหมายเพิ่มขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสมรรถภาพทางค่านงานวิชาการ
ของครูวิชากลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

โปรแกรมย่อยที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องงานหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร
วันที่ 1 ของการประชุม

8.00 - 8.30	สมาชิกรายงานตัว ลงทะเบียน และรับเอกสาร
8.30 - 9.00	พิธีเปิดการประชุม
9.00 - 10.00	ทดสอบก่อนการประชุม
10.00 - 10.30	กิจกรรมแบ่งกลุ่ม
10.30 - 14.00	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
14.00 - 16.30	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม

วันที่ 2 ของการประชุม

8.00 - 10.30	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
10.30 - 14.00	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
14.00 - 15.00	ทดสอบหลังการประชุม
15.00 - 16.00	สรุป ชักถามและตอบปัญหา และแจ้งผลการประชุม
16.00 - 16.30	พิธีปิดการประชุม

หมายเหตุ หยุดพักกลางวันเวลา 12.00 - 13.00 น.

โปรแกรมย่อยที่ 2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องงานการเรียนการสอน

วันที่ 1 ของการประชุม

8.00 - 8.30	สมาชิกรายงานตัว ลงทะเบียน และรับเอกสาร
8.30 - 9.00	พิธีเปิดการประชุม
9.00 - 10.00	ทดสอบก่อนการประชุม
10.00 - 10.30	กิจกรรมแบ่งกลุ่ม
10.30 - 14.00	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
14.00 - 16.30	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม

วันที่ 2 ของการประชุม

- 8.00 - 11.00 เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
- 11.00 - 12.00 ทดสอบหลังการประชุม
- 13.00 - 14.00 กิจกรรมนันทนาการ
- 14.00 - 15.00 สรุป ชักถามและตอบปัญหา และแจ้งผลการประชุม
- 15.00 - 15.30 พิธีปิดการประชุม

หมายเหตุ หยุดพักกลางวันเวลา 12.00 - 13.00 น.

โปรแกรมย่อยที่ 3 การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องงานการวัดและประเมินผล

วันที่ 1 ของการประชุม

- 8.00 - 8.30 สมาชิกรายงานตัว ลงทะเบียน และรับเอกสาร
- 8.30 - 9.00 พิธีเปิดการประชุม
- 9.00 - 10.00 ทดสอบก่อนการประชุม
- 10.00 - 10.30 กิจกรรมแบ่งกลุ่ม
- 10.30 - 14.00 เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
- 14.00 - 16.30 เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม

วันที่ 2 ของการประชุม

- 8.00 - 10.30 เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
- 10.30 - 14.00 เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
- 14.00 - 15.00 ทดสอบหลังการประชุม
- 15.00 - 16.00 สรุป ชักถามและตอบปัญหา และแจ้งผลการประชุม
- 16.00 - 16.30 พิธีปิดการประชุม

หมายเหตุ หยุดพักกลางวันเวลา 12.00 - 13.00 น.

โปรแกรมย่อยที่ 4 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องงานนิเทศการศึกษา

วันที่ 1 ของการประชุม

8.00 - 8.30	สมาชิกรายงานตัว ลงทะเบียน และรับเอกสาร
8.30 - 9.00	พิธีเปิดการประชุม
9.00 - 10.00	ทดสอบก่อนการประชุม
10.00 - 10.30	กิจกรรมแบ่งกลุ่ม
10.30 - 14.00	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
14.00 - 16.30	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม

วันที่ 2 ของการประชุม

8.00 - 10.30	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
10.30 - 14.00	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
14.00 - 16.30	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม

วันที่ 3 ของการประชุม

8.00 - 10.30	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
10.30 - 14.00	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
14.00 - 15.00	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
15.00 - 16.00	สรุป ชักถามและตอบปัญหา และแจ้งผลการประชุม
16.00 - 16.30	พิธีปิดการประชุม

หมายเหตุ หยุดพักกลางวันเวลา 12.00 - 13.00 น.

โปรแกรมย่อยที่ 5 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง งานกิจกรรมทางวิชาการ

วันที่ 1 ของการประชุม

8.00 - 8.30	สมาชิกรายงานตัว ลงทะเบียน และรับเอกสาร
8.30 - 9.00	พิธีเปิดการประชุม
9.00 - 10.00	ทดสอบก่อนการประชุม
10.00 - 10.30	กิจกรรมแบ่งกลุ่ม
10.30 - 14.00	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
14.00 - 16.30	เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม

วันที่ 2 ของการประชุม

- 8.00 - 10.30 เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
 10.30 - 14.00 เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
 14.00 - 16.30 เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม

วันที่ 3 ของการประชุม

- 8.00 - 10.30 เข้ากลุ่มทำกิจกรรมตามตารางการประชุม
 10.30 - 11.30 ทดสอบหลังการประชุม
 11.30 - 12.00 กิจกรรมนันทนาการ
 13.00 - 14.00 สรุป ชักถามและตอบปัญหา และแจ้งผลการประชุม
 14.00 - 15.00 พิธีปิดการประชุม

หมายเหตุ หยุดพักกลางวัน เวลา 12.00 - 13.00 น.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสมรรถภาพครูวิชาการ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โปรแกรมย่อยที่ 1 งานหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร

วัน \ เวลา	8.00-9.00		9.00-10.00		10.00-11.00		11.00-12.00		12.00-13.00		13.00-14.00		14.00-15.00		15.00-16.00		16.00-16.30	
	วัน	เวลา	วัน	เวลา	วัน	เวลา	วัน	เวลา	วัน	เวลา	วัน	เวลา	วัน	เวลา	วัน	เวลา	วัน	เวลา
วันที่ 1 ของการประชุม	รายงานทั่วไป ลงทะเบียน รับเอกสาร	พิธีเปิด การประชุม	ทดสอบก่อน การประชุม		กิจกรรม แบ่งกลุ่ม	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2	ก. 1.1 ก. 1.2				กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	ก. 1.3 ก. 1.4	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2	1.2 1.3		กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	ก. 1.4 ก. 1.1	
วันที่ 2 ของการประชุม	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2	ก. 1.3 ก. 1.4	กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	1.1 1.2		กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2	ก. 1.4 ก. 1.1				กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	1.2 1.3	ทดสอบหลัง การประชุม		สรุป ชักถาม และทบทวนปัญหา แจ้งผลการประชุม		พิธีปิดการประชุม	

- หมายเหตุ
- ก. 1.1 หมายถึง การให้หลักสูตร แผนการสอนหรือคู่มือครู
 - ก. 1.2 หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตร
 - ก. 1.3 หมายถึง การประเมินผลหลักสูตร
 - ก. 1.4 หมายถึง การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โปรแกรมย่อยที่ 2 งานการเรียนการสอน

วัน	เวลา		8.00-9.00	9.00-10.00	10.00-11.00	11.00-12.00	12.00-13.00	13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00	16.00-16.30
	วันที่ 1 ของการประชุม	รายงานตัว ลงทะเบียน รับเอกสาร	พิธีเปิด การประชุม	ทดสอบก่อนการ ประชุม	กิจกรรม แบ่งกลุ่ม	กลุ่มที่ 1 ก. 2.1 กลุ่มที่ 2 ก. 2.2	หยุดพักกลางวัน	กลุ่มที่ 3 ก. 2.3	กลุ่มที่ 1 2.2 กลุ่มที่ 1 2.3	กลุ่มที่ 3 ก. 2.1	
วันที่ 2 ของการประชุม	กลุ่มที่ 1 ก. 2.3 กลุ่มที่ 2 ก. 2.1	กลุ่มที่ 3 ก. 2.2	ทดสอบหลังการประชุม			กิจกรรมนันทนาการ		สรุป ชักถามและ ทบทวนเนื้อหา แจง ผลการประชุม	พิธีปิด การประชุม		

หมายเหตุ

- ก. 2.1 หมายถึง การจัดทำแบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน
- ก. 2.2 หมายถึง การจัดทำสื่อการเรียนการสอน
- ก. 2.3 หมายถึง การวิเคราะห์แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โปรแกรมย่อยที่ 3 งานวัดและประเมินผล

วัน	เวลา		8.00-9.00	9.00-10.00	10.00-11.00	11.00-12.00	12.00-13.00	13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00	16.00-16.30
	วันที่ 1 ของการประชุม	รายงานสัปดาห์ ลงทะเบียน รับเอกสาร	พิธีเปิด การประชุม	ทดสอบก่อนการ- ประชุม	กิจกรรม แบ่งกลุ่ม	กลุ่มที่ 1 ก. 3.1 กลุ่มที่ 2 ก. 3.2	หยุดพักกลางวัน	กลุ่มที่ 3 ก.3.3 กลุ่มที่ 4 ก.3.4	กลุ่มที่ 1 ก. 3.2 กลุ่มที่ 2 ก. 3.3	กลุ่มที่ 3 ก. 3.4 กลุ่มที่ 4 ก. 3.1	
วันที่ 2 ของการประชุม	กลุ่มที่ 1 ก. 3.3 กลุ่มที่ 2 ก. 3.4	กลุ่มที่ 3 ก. 3.1 กลุ่มที่ 4 ก. 3.2	กลุ่มที่ 1 ก. 3.4 กลุ่มที่ 2 ก. 3.1	กลุ่มที่ 3 ก. 3.2 กลุ่มที่ 4 ก. 3.3	ทดสอบหลังการ ประชุม	สรุป ชักถาม และตอบปัญหา แจ้งผลการประชุม		พิธีปิด การประชุม			

- หมายเหตุ
- ก. 3.1 หมายถึง การสร้างแบบทดสอบปลายภาคและปลายปี
 - ก. 3.2 หมายถึง การสร้างคู่มือประเมินผลการเรียนการสอน
 - ก. 3.3 หมายถึง การวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน
 - ก. 3.4 หมายถึง การจัดคลังคลังข้อสอบ การเผยแพร่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ตารางการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โปรแกรมย่อยที่ 4 งานนิเทศการศึกษา

วัน	เวลา		8.00-9.00	9.00-10.00	10.00-11.00	11.00-12.00	12.00-13.00	13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00	16.00-16.30		
	วันที่ 1 ของการประชุม	รายงานตัว ลงทะเบียน รับเอกสาร	พิธีเปิด การประชุม	ทดสอบก่อนการ ประชุม	กิจกรรม แบ่งกลุ่ม	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	น. 4.1 น. 4.2 น. 4.3 น. 4.4	หยุดพักกลางวัน	กลุ่มที่ 5 กลุ่มที่ 6 กลุ่มที่ 7	น. 4.5 น. 4.6 น. 4.7	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	น. 4.2 น. 4.3 น. 4.4 น. 4.5	กลุ่มที่ 5 กลุ่มที่ 6 กลุ่มที่ 7
วันที่ 2 ของการประชุม	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	น. 4.3 น. 4.4 น. 4.5 น. 4.6	กลุ่มที่ 5 กลุ่มที่ 6 กลุ่มที่ 7	น. 4.7 น. 4.7 น. 4.2	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	น. 4.4 น. 4.5 น. 4.6 น. 4.7	กลุ่มที่ 5 กลุ่มที่ 6 กลุ่มที่ 7		น. 4.1 น. 4.2 น. 4.3	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	น. 4.5 น. 4.6 น. 4.7 น. 4.7	กลุ่มที่ 5 กลุ่มที่ 6 กลุ่มที่ 7	น. 4.2 น. 4.3 น. 4.4
วันที่ 3 ของการประชุม	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	น. 4.6 น. 4.7 น. 4.1 น. 4.2	กลุ่มที่ 5 กลุ่มที่ 6 กลุ่มที่ 7	น. 4.3 น. 4.4 น. 4.5	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4	น. 4.7 น. 4.1 น. 4.2 น. 4.3	กลุ่มที่ 5 กลุ่มที่ 6 กลุ่มที่ 7		น. 4.4 น. 4.5 น. 4.6	ทดสอบหลังการ ประชุม	สรุป ชักถามและ ทอมนปัญหา แจง ผลการประชุม	พิธีปิด การประชุม	

- หมายเหตุ
- น. 4.1 หมายถึง การจัดทำโครงการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน
 - น. 4.2 หมายถึง การให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่ครูและผู้บริหาร
 - น. 4.3 หมายถึง การเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกตการสอน และการสาธิตการสอน
 - น. 4.4 หมายถึง การสร้างเครื่องมือในการนิเทศ
 - น. 4.5 หมายถึง การเผยแพร่วิธีการและผลงานใหม่ ๆ แก่ครู

- น. 4.6 หมายถึง การจัดอบรมสัมมนาครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน
- น. 4.7 หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานทางวิชาการของโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน

ตารางการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โครงการย่อยที่ 5 งานกิจกรรมทางวิชาการ

วัน	เวลา		8.00-9.00	9.00-10.00	10.00-11.00	11.00-12.00	12.00-13.00	13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00	16.00-16.30
	วัน	เวลา									
วันที่ 1 ของการประชุม	รายงานตัว ลงทะเบียน รับเอกสาร	พิธีเปิด การประชุม	ทดสอบก่อนการ ประชุม		กิจกรรม แบ่งกลุ่ม	กลุ่มที่ 1 ก. 5.1 กลุ่มที่ 2 ก. 5.2 กลุ่มที่ 3 ก. 5.3		กลุ่มที่ 4 ก. 5.4 กลุ่มที่ 5 ก. 5.5 กลุ่มที่ 6 ก. 5.6	กลุ่มที่ 1 ก. 5.2 กลุ่มที่ 2 ก. 5.3 กลุ่มที่ 3 ก. 5.4	กลุ่มที่ 4 ก. 5.5 กลุ่มที่ 5 ก. 5.6 กลุ่มที่ 6 ก. 5.1	
วันที่ 2 ของการประชุม			กลุ่มที่ 1 ก. 5.3 กลุ่มที่ 2 ก. 5.4 กลุ่มที่ 3 ก. 5.5	กลุ่มที่ 4 ก. 5.6 กลุ่มที่ 5 ก. 5.1 กลุ่มที่ 6 ก. 5.2	กลุ่มที่ 1 ก. 5.4 กลุ่มที่ 2 ก. 5.5 กลุ่มที่ 3 ก. 5.6		หยุดพักกลางวัน	กลุ่มที่ 4 ก. 5.1 กลุ่มที่ 5 ก. 5.2 กลุ่มที่ 6 ก. 5.3	กลุ่มที่ 1 ก. 5.5 กลุ่มที่ 2 ก. 5.6 กลุ่มที่ 3 ก. 5.1	กลุ่มที่ 4 ก. 5.2 กลุ่มที่ 5 ก. 5.3 กลุ่มที่ 6 ก. 5.4	
วันที่ 3 ของการประชุม			กลุ่มที่ 1 ก. 5.6 กลุ่มที่ 2 ก. 5.1 กลุ่มที่ 3 ก. 5.2	กลุ่มที่ 4 ก. 5.3 กลุ่มที่ 5 ก. 5.4 กลุ่มที่ 6 ก. 5.5	ทดสอบหลังการ ประชุม			กิจกรรมนันทนาการ	สรุป ชักถามและ ทบทวนปัญหา แจง ผลการประชุม	พิธีปิด การประชุม	

หมายเหตุ

- ก. 5.1 หมายถึง กิจกรรมชุมนุมวิชาการ
- ก. 5.2 หมายถึง การจัดป้ายนิเทศหรือนิทรรศการทางวิชาการ
- ก. 5.3 หมายถึง การบริการแนะแนวการศึกษา
- ก. 5.4 หมายถึง กิจกรรมลูกเสือหรือยุวกาชาด
- ก. 5.5 หมายถึง กิจกรรมนันทนาการ
- ก. 5.6 หมายถึง กิจกรรมมุมหนังสือหรือห้องสมุด

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

1. ผู้บริหารควรตระหนักในความสำเร็จ หาทางส่งเสริมและให้การสนับสนุนในการพัฒนาสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างจริงจัง
2. นอกเหนือจากการดำเนินงานพัฒนาสมรรถภาพทางวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยนำเสนอแล้วนี้ ผู้บริหารควรจะได้พิจารณาพัฒนาสมรรถภาพทางด้านการปฏิบัติการสอนและสมรรถภาพทางด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนด้วย เพราะครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนต่างก็มีสมรรถภาพทั้งสองอยู่ในระดับปานกลาง และมีสมรรถภาพในบางเรื่องของทั้งสองสมรรถภาพอยู่ในระดับต่ำกว่าอีกด้วย
3. ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการต้องมีการเตรียมการอย่างถี่ถ้วน ครอบคลุมถึงความเหมาะสมของโปรแกรมต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมและควรมีความยืดหยุ่นได้มาก
4. ในการจัดการประชุมต้องคำนึงถึงการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องให้มาก เพราะจากการวิจัยพบว่า แม้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะมีสมรรถภาพโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีสมรรถภาพในบางเรื่องอยู่ในระดับน้อย นอกจากนั้นและครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่มีเพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทางการสอนจะมีสมรรถภาพในบางเรื่องแตกต่างกัน ผู้ดำเนินการจัดจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย
5. ต้องมีการจัดภาคปฏิบัติที่เหมาะสม เพราะจากผลการวิจัยพบว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเห็นว่าการจัดอบรมครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านมาเน้นแต่หลักการซึ่งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
6. ควรมีการติดตามประเมินผลอย่างชัดเจน เช่น ควรมีการประเมินผลทุกครั้งเพื่อการปรับปรุงและการวางแผนขั้นต่อไป
7. ในการจัดกิจกรรมควรได้คัดเลือกวิทยากรที่มีคุณภาพ เพราะหลักสำคัญในการประชุมอบรมก็คือ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมที่มีความรู้ในเรื่องที่จะฝึกอบรมดีพอ
8. ในการจัดกิจกรรมควรใช้งบประมาณอย่างประหยัด และให้ได้ประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด เพราะผลการวิจัยพบว่าปัญหาค่าจ้างงบประมาณเป็นปัญหาสำคัญในการพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

9. เนื่องจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังมีปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในค่านอื่น ๆ อีกมาก ดังนั้นนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนแล้ว ทางหน่วยงานที่รับผิดชอบควรจะทำให้ความสนใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นควย เช่น

9.1 การกำหนดคุณสมบัติ บทบาทและหน้าที่ ระบบและเกณฑ์การคัดเลือก และรูปแบบการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้ชัดเจนและเหมาะสมมากขึ้น

9.2 ควรเน้นให้ผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ครูผู้สอน และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทและหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

9.3 หน่วยงานระดับจังหวัดและอำเภอควรให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างจริงจัง

9.4 ควรติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างจริงจัง

9.5 ควรเสริมแรงและให้กำลังใจแก่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน เช่นการให้รางวัล การยกย่องชมเชย และการถือว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานพิเศษมากกว่าครูผู้สอนธรรมดา ฯลฯ

9.6 ควรจัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติงานให้แกครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนพอสมควร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนหลังจากที่ได้รับเสริมสมรรถภาพแล้ว

2. ควรศึกษาถึงคุณสมบัติ บทบาทและหน้าที่ ระบบและเกณฑ์การคัดเลือกของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่เหมาะสม

3. ควรมีการวิจัยถึงรูปแบบการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ